

לסמוך בה כרעי המטה

"לסמוך בה כרעי המטה" – מפרש רש"י "לסמוך בה זוקפה כנגד חודה וסומך בה". לולא פירושו הייתי אומר שאין סומכים כרעי המטה אלא להפך למדנו "הסומך סוכתו בכרעי המטה" (סוכה כא:) הרי כרעי המטה משמשות סמיכה ותמיכה לסוכה שלא תפול. וכן יש גם להבין "ולא לסמוך לה כרעי המטה", כדי שלא תשבר.

תדע שכן הוא שהרי שנינו: "ביצה שנולדה ביו"ט סומכין לה" ("כלי שלא תתגלגל" [ירוש' שבת פי"ג, ז]) ואפשר שיש גם לגרוס בתלמודנו "לה" במקום "בה".

וגירסא זו תיאום ל"אבל כופה עליה את הכלי בשביל שלא תשבר".

ובכן התלמוד מביא שתי האפשרויות: אחת, שיש בה משום טלטול, לסמכה בכרעי המטה כדי שלא תשבר הביצה; ואחת לכופ עליה כלי כדי שלא תתגלגל "בשביל שלא תשבר", שאין בזה משום טלטול.

(בשולי גליוני, הרב משה לייטר)

כוחה של ביצה: אחד השימושים שניתן לעשות בביצה הוא: "לסמוך בה את כרעי המיטה". ללא ספק יתפלא הרואה השטחי, ויחשוב כי עם ביצה לא מבושלת אפשר לסמוך פרוסת לחם, או דבר אחר קל ורך, ולא "כרעי המיטה".

רש"י אומר: "זוקפה על חודה". באמת, ידוע הוא, כי המבנה האטומי של קליפת הביצה הוא כה סימטרי, עד שרק על ידי הפעלת לחץ רב מאוד, ניתן לשבור אותה מהזויות. ואם יניחו אותה תחת רגל מיטה, על מצע רך קמעה, ורגל המיטה תהיה מרופדת בבד עבה, הרי שגם כאשר יעלה אדם על המיטה, תחזיק הביצה מעמד [אם לא יקפוץ על המיטה בבת אחת].

(מאורות הדף היומי)